Antidogma - Hogyan estek az államok a bankok fogságába? 5. rész

2012 február 05. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

A megoldások sajnos elméletiek. Technikailag tökéletesen lehetséges lenne arra kényszeríteni a bankokat, hogy veszteségekkel és nyereségekkel elt?ntessenek egy csomó olyan tényez?t a mérlegeikb?l, amelyek megannyi

kétes vagy törvénytelen követelésnek felelnek meg.

Egy új banki fegyelmet is ki lehetne kényszeríteni, amely megtiltaná, hogy az üzleti bankok összeolvadjanak a takarékbankokkal.

A New Deal id?szakában Roosevelt már elfogadtatta a ***Glass-Steagall***-törvényt, amely a bankszektort egyrészt üzleti és befektetési bankokra, másrészt takarék- és tartalékbankokra választotta szét.

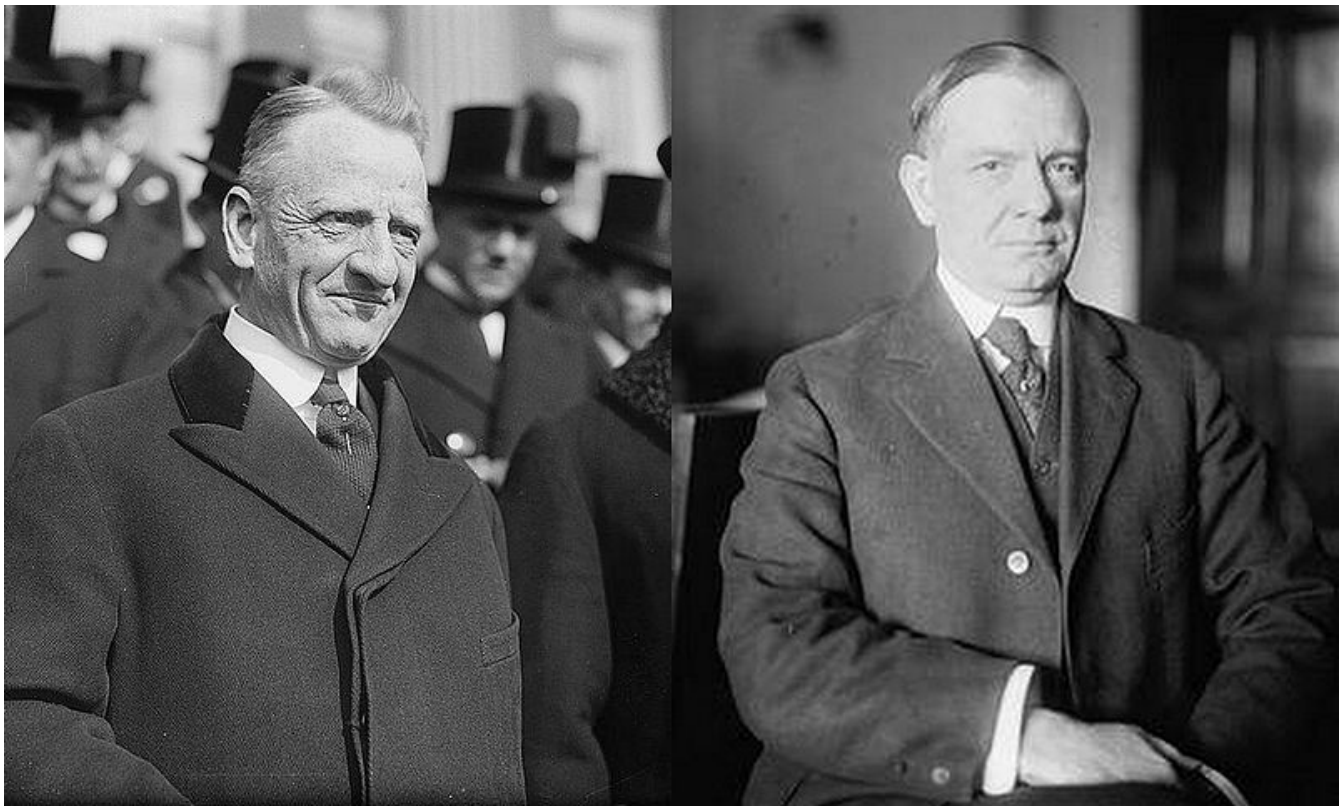

Elképzelhet? lenne egy olyan fiskális politika, amely lehet?vé tenné a rövid távú t?kemozgások szigorúbb ellen?rzését, az Európai Központi Bank pénzügyi közrem?ködésével az államok visszavásárolhatnák adósságaik egy részét, s?t akár a kamatszintek rendszerét is ketté lehetne osztani, jól megkülönböztetve a „termel?” és a „spekulatív” kamatszinteket.

Radikálisabb intézkedés lenne a bankszektor és a gazdaság más kulcsszektorainak kártalanítás nélküli államosítása. Ez azonban nem fog egyhamar bekövetkezni, mert egyik államnak sincs szándékában nyílt háborúba lépni a finánct?ke ellen, még (és különösen) akkor sem, ha az kivéreztette.

Ma már majdnem lehetetlen „felülr?l” alávetni a nemzetközi piacokat egy keynesiánus típusú globális szabályozásnak. A jelen körülmények között ez olyan törvényszékek felállításával járna, amelyek igazi büntet? szankcióknak vethetnék alá a piacokat, például az olyan kollektív javakkal való spekuláció esetén, mint a nemzeti valuták, vagy az államadósságnak egy adott ország kirablására való felhasználása. Mindez azonban csak kegyes óhaj marad. A megoldás sokkal inkább az Európai Unió „önmagára koncentrálása” lenne, egy kemény mag körüli fokozott együttm?ködéssel.

Komoly „újraszabályozás” csak regionális szinten képzelhet? el, vagyis földrajzilag behatárolt és a szuverenitás elve által politikailag is zárt tereken. Kényszerít? intézkedéseket csak ilyen határok között lehet végrehajtani. Egy ilyen keretben a megoldást nemcsak a t?ke túlzásainak politikai ésszer?sítését célzó intézkedések jelentik, hanem a vállalatok újratelepítése (relokalizáció), az ipartelepítést ösztönz? adókedvezmények, a gazdasági termelés és fogyasztás újraközpontosítása, a regionális szabályozás stb., vagyis egyfajta „deglobalizáció”.

Az általános liberalizáció visszafordításával – kezdve a t?keáramlás, valamint a javak és szolgáltatások liberalizációjával – messzebb lehetne menni. Ez azonban a ma még hiányzó politikai akaraton kívül a jelenleg uralkodó ideológiai paradigma végleges elvetését követelné meg. Magában a kapitalista ideológia szívében találjuk

ugyanis a gazdaság által de facto egyesített terek politikai egyesítésének a zsigeri elvetését.

Adam Smith, David Hume, majd Ricardo korszaka óta a „szabadpiacok” elmélete a nemzeti szuverenitás államok általi feladásán alapul. Ezzel a helyzettel végezni ugyanaz lenne, mint szakítani az összes liberális el?feltételezéssel a „piacok szabadsága”, a „spontán” konkurencia „alapvet?” szerepe, a szabad kereskedelem és a „rugalmasság” jótéteményei, a nemzetközi kereskedelem „automatikus egyensúlya” stb. vonatkozásában.

Bizonyítani lehetne, hogy ezek a teóriák nem „természeti törvényeken”, hanem irreális hipotéziseken alapulnak, amelyek lerombolják az állítólagos tudományosságukat. Pillanatnyilag a pénzarisztokrácia vagy a nemzetközi pénzpiacok bírálatának nincs semmi értelme, ha – mint azt gyakran látjuk a jobboldalon – ugyanakkor a kis nemzeti, ipari és „nem pénzügyi” kapitalizmusok favorizálását szolgálja, amelyek azonnal megsz?nnének kizsákmányoló rendszerként funkcionálni, amint tevékenységük a nemzeti keretbe illeszkedik.

Annak sincs több értelme, ha – mint azt gyakran látjuk a baloldalon – a liberális kapitalizmus ténykedésével egy egyszer? „állampolgári” retorikát állítanak szembe, amely legtöbbször elszakadt a népt?l, moralizáló „felháborodáson”, szánakozó reformizmuson és a „kirekesztettekkel” (a humanitárius szótárból kölcsönzött fogalom, hogy többé ne kelljen munkásokról vagy proletariátusról beszélni) való szolidaritáson alapul.

Annyi bizonyos, hogy pusztán „felháborodással” – bármennyire is divatos manapság – nem fogjuk megváltoztatni a dolgokat. Konkrét cselekvés híján a felháborodás csupán kényelmes módszer a jó lelkiismeret megszerzésére. Csakis a népi rétegek és a középosztályok elszánt közbelépése adhatja meg a finánct?ke praktikái által kiváltott felháborodásnak vagy a bankárellenes morgolódásnak azt a társadalmi bázist, amely még hiányzik neki – hogy a végrehajtandó tett ne lépjen túl vagy túllépjen a burzsoá törvényesség határain.

(Vége)

Alain De Benoist

Fordította: Gazdag István - demokrata.hu

Ajánló